

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคเสรีธรรม

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคเสรีธรรมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง เนื่องจาก นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคเสรีธรรมไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๖ ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๙ บัญญัติว่า ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ปรากฏว่า เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๖ พรรคเสรีธรรมไม่ดำเนินการให้มีสมาชิกพรรคครบจำนวนตามที่มาตรา ๒๙ บัญญัติไว้ จึงเป็นเหตุให้พรรคการเมืองย่อมนเล็กหรือยุบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อขอให้มีคำสั่งยุบพรรคเสรีธรรม

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งรับคำร้องไว้ดำเนินการและพิจารณาวินิจฉัยตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๒ พร้อมทั้งได้ส่งสำเนาคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองให้พรรคเสรีธรรมยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

พรรคเสรีธรรม โดยพลเอก สุนทร หงส์พร้อมญาติ หัวหน้าพรรคได้มีหนังสือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ แลลงว่า ได้รับทราบข้อกล่าวหาของนายทะเบียนพรรคการเมืองแล้วไม่มีข้อคัดค้าน และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคเสรีธรรมต่อไป

๒. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคเสรีธรรม ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า การแจ้งจัดตั้งสาขาพรรคเสรีธรรม ลำดับที่ ๔ อำเภอเมืองจังหวัดกระบี่ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๖ ลงนามโดยนายสุชาติ เมืองหงษ์ รองหัวหน้าพรรค ที่ลงนามแทนหัวหน้าพรรคโดยไม่ได้รับมอบอำนาจ และหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคเสรีธรรม เขตเลือกตั้งที่ ๑ จังหวัดกระบี่ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๖ ลงนามโดยพลเอก สุนทร หงส์พร้อมญาติ รักษาการแทนหัวหน้าพรรคเสรีธรรม ที่นายทะเบียนยังมิได้รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคดังกล่าว และการรับสมาชิกพรรคเสรีธรรม ตั้งแต่สมาชิกหมายเลข ๑,๐๙๓ - ๙,๔๗๙ ลงนามโดยนายสุชาติ เมืองหงษ์ รองหัวหน้าพรรคที่ลงนามแทนหัวหน้าพรรคโดยไม่ได้รับมอบอำนาจ จึงปรากฏโดยชัดแจ้งว่า พรรคเสรีธรรมมีสมาชิกพรรคเพียง ๑,๐๙๒ คน ดังนั้น เมื่อครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคเสรีธรรม คือภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๖ พรรคเสรีธรรมไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามที่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๙ บัญญัติไว้ ประกอบกับหัวหน้าพรรคเสรีธรรมไม่คัดค้านคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง กรณีจึงมีเหตุให้ยุบพรรคเสรีธรรม ได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

๓. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเอกฉันท์ (๑๔ คน) วินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุ ยุบพรรคเสรีธรรมได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ศาลรัฐธรรมนูญจึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคเสรีธรรม

องค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจิระ บุญพจนสุนทร นายจุมพล ณ สงขลา นายปรีชา เถลิมนวนิชย์ นายผัน จันทรปาน นายมงคล สระฐาน นายมานิต วิทยาเต็ม นายศักดิ์ เตชะชาญ นายสุจิต บุญบงการ นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวโซ นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ นางสาวนีย์ อัศวโรจน์ และนายอุระ หวังอ้อมกลาง

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๖๓ ก วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๗

ย่อโดย นายสมฤทธิ์ ไชยวงศ์
เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ ๗ ว